

KLAGANDE

Västra Götalandsregionen
Regionens Hus
462 80 Vänersborg

Ombud: Advokat Roger Hagman
Advokatfirman Roger Hagman AB
Box 3460
103 69 Stockholm

MOTPART

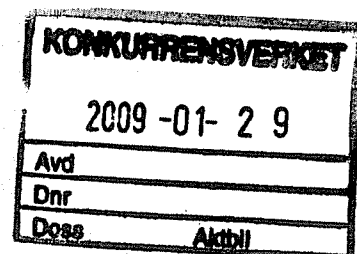
Svensk Hälsovårdsförvaltning AB, 556384-9339
Kungsgatan 32
411 19 Göteborg

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Länsrätten i Vänersborgs dom den 7 oktober 2008 i mål nr 2015-08, se bilaga A

SAKEN

Överprövning enligt lagarna (1992:1528 och 2007:1091) om offentlig upphandling (LOU)

Västra Götalandsregionen, nedan kallat **VGR**, yrkar att kammarrätten undanröjer länsrättens dom såvitt avser beslutet att avbryta upphandlingen och förklarar att ansökan om överprövning lämnas utan bifall.

VGR åberopar som grund, utöver vad den anført i länsrätten, bl.a. följande. Såväl EG-domstolen som Regeringsrätten har slagit fast att ett avbrytande av en upphandling inte är begränsat till undantagssituationer eller situationer när det föreligger tungt vägande skäl. Länsrättens bedömning i denna del är därför felaktig. Samma gäller länsrättens tolkning att principen om transparens förutsätter att den upphandlande enheten lämnar upplysningar om det som eventuellt kan leda till upphandlingens avbrytande. Varken EG-domstolen eller Regeringsrätten har gett uttryck för att en

upphandlande enhet redan i anbudsförfrågan ska redovisa samtliga omständigheter som kan leda till att en upphandling kan komma att avbrytas. Det ligger i sakens natur att vissa förutsättningar för fullföljd av en upphandling är kända vid påbörjandet av densamma medan andra inte är kända. Om en okänd eller ändrad förutsättning visar sig under upphandlingens gång och den har betydelse för upphandlingens fullföljd ligger det likaså i sakens natur att den upphandlande myndigheten ska ha en möjlighet att avbryta upphandlingen, givetvis inom de ramar som EG-domstolen slagit fast. Exempelvis kan den upphandlande myndighetens behov eller förutsättningar att upphandla enligt anbudsförfrågans förutsättningar ha förändrats efter det att upphandlingen påbörjats (jfr EG-domstolens dom i mål C-244/02). VGR:s upphandling påbörjades i november 2007 och VGR saknade då all kännedom om innehållet i såväl de statliga utredningarna som idéskissen. De förutsättningar som föranledde beslutet att avbryta upphandlingen blev VGR varse först under våren 2008.

Svensk Hälsovårdsförvaltning AB (SH) anser att kammarrätten ska avslå överklagandet och anför bl.a. följande utöver vad bolaget åberopat i länsrätten. I anbudsunderlagets avtalsvillkor finns en reservation i form av en klausul rubricerad "omförhandling" för sådant som ändrade förutsättningar: "Om det under avtalsperioden skulle inträffa väsentliga förändringar i förutsättningarna för ingånget avtal äger endera parten rätt att påyrka omförhandling. Sådana väsentliga förändringar kan vara nya lagar och förordningar eller medicinsk praxis avseende den vård som avtalet omfattar. Omförhandling skall begäras skriftligt så snart orsak härför föreligger". Detta är en klausul som VGR rutinmässigt använt i alla tider. VGR hävdar att dess olägenheter skulle bli stora vid en genomförd upphandling, ett stort systemskifte står för dörren, stora och oöverstigliga kostnader skulle kunna bli följden på grund av tvingande omförhandlingar där VGR skulle stå svagt på grund av låsning i lång avtalstid. Detta är helt osakligt. Det finns i Sverige ca 250 primärvårdsuppdrag oftast upphandlade enligt LOU. Detta motsvarar ca 25 procent av primärvård till ett

värde av ca 7 miljarder kr. Avtalen rullar, med ny upphandling eller ibland omförhandling vart 4-6 år. Samtliga dessa 250 avtal kan komma att justeras då man inför ett vårdvalssystem. Olägenheterna för VGR att behöva överväga justering/omförhandling av ytterligare ett primärvårdsavtal utöver det 25-tal som man redan har, kan på intet sätt mätas med de olägenheter som drabbat anbudsgivarna i den avbrutna upphandlingen. Det är inte bara enskilda leverantörer som riskerar att drabbas. Det handlar framför allt om att upprätthålla grundläggande principer om ett rättsrådigt system, transparens, förutsägbarhet och fri konkurrens. Det är uppenbart att VGR i den aktuella upphandlingen av ett flertal redovisade och inte redovisade skäl kommit att ångra sig. Men som leverantör får man inte ångra eller ändra sig, "endast vid uppenbara felskrivningar" får justering ske. Annars är man bunden av sitt anbud och har ingen juridisk möjlighet att dra sig ur. Att den starkare parten i en upphandling, VGR i detta fall, skulle ges en ensidig rätt att ångra sig med hänvisning till en eventuell kommande lagstiftning är orimligt.

VGR genmäler följande. Den omförhandlingsklausul som motparten åberopat är över huvud taget inte tillämplig på den i målet aktuella situationen med införande av VG Primärvård. Klausulen är tänkt för ändrade förutsättningar under avtalstiden. Därutöver förutsätts enligt omförhandlingsklausulen att överenskommelse i samförstånd nås, i annat fall kan avtalet inte ändras. Med anledning av vad SH anfört om pågående avtal och om omförhandlingsmöjligheter förtjänar att understrykas att det inte finns något skäl för VGR att med öppna ögon ingå ett avtal om VGR på goda grunder kan anta att förutsättningarna för ett avtal enligt anbudsfrågans villkor inte längre föreligger. Hur redan slutna avtal ska hanteras är en helt annan sak. – Landstingsfullmäktige har inte som planerat fattat något beslut i december 2008 om införande av VG Primärvård utan kommer med några månaders fördröjning att ta ställning till förslaget för införande den 1 oktober 2009. Någon förändring i den breda politiska uppslutningen bakom VG Primärvård har emellertid inte skett. Den omständigheten att införandet skjutits fram någon tid under 2009 innebär

inte att förutsättningarna för att avbryta upphandlingen av femårsavtalet avseende jourmottagning förändrats.

DOMSKÄL

Regeringsrätten uttalade i dom den 18 juni 2008 (RÅ 2008 ref. 35) följande. I målet C-92/00 anförde EG-domstolen med hänvisning till sin dom i målet C-27/98, Fracasso och Leitschutz att gemenskapsreglerna om offentlig upphandling inte medför att en upphandlande enhets befogenhet att avstå från en upphandling föreligger endast i undantagsfall eller när det föreligger tungt vägande skäl. I målet fann domstolen vidare att de upphandlande enheterna är skyldiga att följa de grundläggande reglerna i fördraget i allmänhet och principen om förbud mot diskriminering på grund av nationalitet i synnerhet när de beslutar att återkalla en upphandling. Vidare uttalade domstolen att den överprövning som ska göras inte får begränsas till att endast omfatta frågan om beslutet är av godtycklig art. – Någon klar och entydig praxis angående vad som kan utgöra sakligt godtagbara skäl för ett avbrytande har ännu inte utbildats.

För att bedöma den i målet aktuella frågan om VGR visat godtagbara skäl för att avbryta upphandlingen är enligt kammarrättens mening följande förhållanden av intresse.

Den 1 november 2007 gick VGR ut med en anbudsinvitan för upphandling av vårdcentral vid Närsjukvårdsenheten i centrala Göteborg (även benämnt vårdcentral Haga/Annedal). Denna utgjorde en del av en större upphandling och skulle genomföras som en icke direktivstyrd förenklad upphandling enligt 6 kap. LOU (1992:1528). Tiden för att ge in anbud löpte ut den 18 februari 2008.

Den 29 februari 2008 lade en statlig utredning fram betänkandet LOV – Lag Om Valfrihetssystem (SOU 2008:15). Utredningen hade tillsatts under våren 2007 med uppdrag att utreda förutsättningarna för ökad valfri-

het när det gäller vård, omsorg, stöd och service inklusive särskilt boende som ges till äldre och personer med funktionshinder enligt socialtjänstlagen. Den 19 december 2007 beslöt regeringen genom tilläggsdirektiv att utredningen skulle utreda om det fanns förutsättningar för att också inom hälso- och sjukvården använda den upphandlingsmodell för valfrihetssystem som utarbetats för äldre- och handikappomsorgen. På grund av tilläggsdirektiven beviljades utredningen två månaders förlängd tid för redovisning av uppdraget, dvs. till och med utgången av februari månad 2008. Det förslag om valfrihetssystem som lades fram baseras på ett frivilligt åtagande från kommun respektive landsting att använda sig av systemet.

Vid denna tid utarbetades inom VGR ett eget förslag att regionen skulle åta sig att tillämpa valfrihetssystemet. Förslaget lades fram i början av april 2008 i form av en idéskiss som underlag för remissförfarande inom regionen och med planerat genomförande under andra kvartalet 2009.

I juni 2007 hade regeringen beslutat att tillkalla en särskild utredare med uppgift att lämna förslag på hur patientens ställning och inflytande över sjukvården kunde stärkas. Utredningen överlämnade i april 2008 sitt delbetänkande Vårdval i Sverige (SOU 2008:37) där det föreslogs ändringar i hälso- och sjukvårdslagstiftningen med innebörd att ett vårdvalsystem i primärvården skulle vara infört i samtliga landsting vid utgången av år 2009.

Beslutet att avbryta den i målet aktuella upphandlingen fattades den 29 maj 2008.

Lagen (2008:962) om valfrihetssystem (LOV) har numera antagits av riksdagen och trätt i kraft den 1 januari 2009. Med utgångspunkt i betänkandet Vårdval i Sverige har regeringen den 4 december 2008 lagt fram ett förslag (prop. 2008/09:74) om införande av ett obligatoriskt valfri-

hetssystem inom primärvården. Detta har ännu inte hunnit bli föremål för beslut av riksdagen.

Kammarrätten gör följande bedömning.

Genom rättspraxis är det klarlagt att en upphandlande myndighets befogenhet att avstå från att fullfölja en upphandling inte är förbehållet undantagsfall eller då det finns tungt vägande skäl. Av vad som redovisats ovan framgår att med mycket kort beredningstid kom den primära hälso- och sjukvården att omfattas av det förslag till valfrihetssystem som vid tidpunkten för anbudsinbjudan den 1 november 2007 endast var planerat att gälla för kommunala insatser enligt socialtjänstlagen åt äldre och funktionshindrade. Med detta utvidgade tillämpningsområde har lagen numera trätt i kraft, således redan före den med upphandlingen avsedda avtalsperioden (1 mars 2009 - 28 februari 2014). Vid den tidpunkt då upphandlingen avbröts hade den av regeringen tillsatta utredningen i betänkandet Vårdval i Sverige tillkännagivit en viljeinriktning att genom ett obligatorium för landstingen öka patientens inflytande på valet av vårdgivare inom primärvården. Den i målet aktuella mottagningen tillhör denna sektor. Till detta kommer att VGR för egen del planerat att tillämpa LOV trots att lagen dittills endast var avsedd som ett frivilligt verktyg för kommuner och landsting. – Mot den angivna bakgrunden anser kammarrätten att sjukvårdshuvudmannen vid avbrytandebeslutet stod inför ett betydande systemskifte för primärvårdens del.

I betänkandet Vårdval i Sverige, där lagändringarna har föreslagits träda i kraft den 1 januari 2009, är angivet att entreprenadavtal om primärvård som ingåtts före ikraftträdandet ska fortsätta att gälla för den tid som överenskommits i avtalet men att avtal om förlängning av sådana avtal inte får träffas efter utgången av år 2009. Kammarrätten finner det inte försvarbart att i strid mot denna uttalade viljeinriktning träffa ett femårigt avtal med en löptid som tar sin början först efter systemskiftet.

Den i avtalsförslaget angivna omförhandlingsklausulen påverkar inte denna bedömning. Klausulen avser inte förändringar som varit kända före avtalets ingående. Det förhållandet att vissa landsting valt att inte tillämpa LOV så länge det endast är frivilligt eller att VGR själv valt att för några enheter i primärvården fullfölja påbörjad upphandling enligt LOU påverkar inte heller bedömningen.

Kammarrätten finner sammanfattningsvis att VGR haft sakligt godtagbara skäl för att inte fullfölja upphandlingen av vårdcentral vid Närsjukvårdsenheten i centrala Göteborg.

DOMSLUT

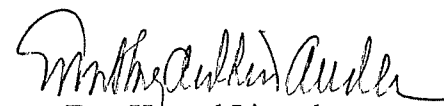
Kammarrätten upphäver, med bifall till överklagandet, länsrättens dom i den del som avser beslutet att avbryta upphandlingen av vårdcentral vid Närsjukvårdsenheten i centrala Göteborg (vårdcentral Haga/Annedal) och avslår SH:s ansökan om överprövning i överklagad del.

HUR MAN ÖVERKLAGAR
Formulär 1 (bilaga B)

Göran Bodin

Ann-Marie Holmstedt

referent

Ewa Hagard Linander

Bilaga A

SÖKANDE

Svensk Hälsovårdsförvaltning AB, 556384-9339
Kungsgatan 32
411 19 Göteborg

MOTPART

Västra Götalands läns landsting
(Västra Götalandsregionen, VGR)
462 80 Vänersborg

Ombud: Advokat Roger Hagman
Advokatfirman Roger Hagman AB
Box 3460
103 69 Stockholm

SAKEN

Ansökan om överprövning enligt lagen (1992:1528) om offentlig upphandling (LOU)

DOMSLUT

Länsrätten undanröjer Västra Götalands läns landstings beslut den 29 maj 2008 att avbryta upphandlingen av vårdcentral vid Närsjukvårdsenheten i centrala Göteborg (även benämnt vårdcentral Haga/Annedal) och bestämmer att upphandlingen ska fortsätta enligt ursprunglig plan.

Länsrätten prövar inte ansökan i den del som avser Västra Götalands läns landstings beslut att utnyttja nuvarande option på tre månaders förlängning av nuvarande vårdavtal om vårdcentral Haga/Annedal Göteborg.

BAKGRUND

Västra Götalands läns landsting (Västra Götalandsregionen, nedan kallat VGR) genomförde en offentlig upphandling av "Primärvård Haga-Annedal, Göteborg", dnr SN 401-2007. VGR beslutade den 29 maj 2008 (Hälso- och sjukvårdsnämnd 5, 2008-05-29, § 82) att uppdra åt hälso- och sjukvårdschefen att avbryta upphandlingen. Enligt uppgift från VGR har ifrågavarande upphandling, i beslutet den 29 maj 2008, benämnts "upphandling av vårdcentral vid Närsjukvårdsenheten i centrala Göteborg". Samma dag beslutade VGR att uppdra åt hälso- och sjukvårdschefen att utnyttja nuvarande option på tre månaders förlängning av nuvarande vårdavtal om vårdcentral Haga-Annedal Göteborg.

Länsrätten beslutade den 20 augusti 2008 att VGR inte får utnyttja nuvarande option på tre månaders förlängning av nuvarande vårdavtal om vårdcentral Haga-Annedal Göteborg, innan något annat har beslutats. Länsrätten upphävde det interimistiska beslutet den 23 september 2008

YRKANDE M.M.

Svensk Hälsovårdsförvaltning AB (SH) yrkar att länsrätten ogiltigförklarar avbrytandet av upphandlingen och bestämmer att den ska slutföras enligt ursprunglig plan. Vidare yrkar SH att länsrätten ska besluta att direktupphandling/avtalsskrivning mellan VGR och Capio Axess Akuten AB (Capio) inte får genomföras. SH anför bl.a. följande. SH lider skada genom att VGR avvisat SH:s anbud och istället bestämt att göra upp exklusivt med annan anbudsgivare, Capio. De uppgivna olägenheterna för VGR vid en genomförd upphandling, är helt försumbar jämfört med avvisade leverantörers. VGR:s motivering att "i avvaktan inför ny lagstiftning" avbryta upphandlingen är inte giltig. I § 82 beslutade VGR att med samma motivering avbryta ett antal, men inte alla, upphandlingar i samma upphandlingspaket,

t.ex. Barnmedicinsk specialistmottagning och Jourmottagning. Dessa förlängdes respektive direktupphandlades istället med Capio. Upphandlingar av bl.a. Internmedicinsk specialistmottagning, Ortopedisk mottagning och Kirurgisk mottagning fullföljdes däremot. Att hävda att en eventuell ny lagstiftning avseende patientens rätt att välja husläkare, omöjliggör en upphandling av barnmedicinsk mottagning men inte en vuxenmedicinsk dito, är ett tydligt exempel på VGR:s brist på förutsägbarhet, transparens och rättrådighet.

VGR anser att ansökan ska lämnas utan bifall och anför bl.a. följande.

Bakgrund: VGR påbörjade den 1 november 2007 en upphandling i konkurrens avseende bl.a. primärvård Haga-Annedal, Göteborg. Anbudstiden löpte ut den 18 februari 2008. Anbud har lämnats. VGR och Capio kom den 29 januari 2008 överens om att utnyttja möjligheten till förlängning av avtalet av den 27 september 2006, i ett första steg till den 28 februari 2009 med möjlighet till, inom ramen för det i konkurrens upphandlade grundavtalet, ytterligare förlängning till den 31 maj 2009. Den 29 februari 2008 överlämnade Frittvalutredningen betänkandet "LOV att välja – Lag Om Valfrihetssystem" (SOU 2008:15) till regeringen. Utredningen föreslår att en ny lag om valfrihetssystem, LOV, ska vara ett alternativ till LOU och kunna tillämpas på bl.a. hälso- och sjukvårdstjänster. Den föreslagna lagen är tänkt att fungera som ett frivilligt verktyg för de kommuner och landsting som vill överlåta valet av utförare av vård- och omsorgstjänster till patienten. Myndigheten avgör således om man ska tillämpa LOV, och i så fall, för vilka tjänster. Myndigheten bestämmer vidare vilka krav de utförare som ska tillhandahålla tjänsterna måste uppfylla, för att avtal ska slutas. Alla utförare som ansökt om att få vara med i ett valfrihetssystem och som uppfyller kraven ska godkännas. Det föreslagna valfrihetssystemet bygger nämligen på att det inte är någon priskonkurrens mellan leverantörerna. Myndigheten fastslår priset i förväg och alla utförare får ersättning enligt samma

principer. Förslag till ny lag har överlämnats till riksdagen (prop. 2008/09:29). LOV föreslås träda i kraft den 1 januari 2009. Den 2 april 2008 presenterade en utredare inom VGR:s regionkansli en idéskiss, "Vägen till medborgarnas primärvård" för utveckling av primärvården för VGR:s hälso- och sjukvårdsutskott. Syftet med idéskissen är att stärka medborgarnas ställning, öka förtroendet för primärvården, fokusera på kvalitet och möta den framtida utvecklingen på ett offensivt sätt. Idéskissen innehåller bl.a. förslag på hur ett sådant etableringsförfarande som föreslås i LOV kan komma att se ut för primärvården inom VGR:s område. Idéskissen har varit på remiss till nämnden, styrelser, externa samarbetspartners och 49 kommuner. Idéskissen har en bred politisk förankring i VGR. Regionfullmäktige tar ställning i frågan i slutet av året och ett genomförande av ett valfrihetssystem inom VGR:s område beräknas ske andra kvartalet 2009. Utredningen om patientens rätt, överlämnade sitt delbetänkande "Vårdval i Sverige" (SOU 2008:37) till regeringen den 14 april 2008. Utredningen föreslår att patienten ges rätt att välja vårdgivare genom att det blir obligatoriskt för landstingen att införa vårdvalssystem i primärvården. Förslaget föreslås träda i kraft den 1 januari 2009 med skyldighet för landsting att senast vid utgången av år 2009 organisera primärvård genom vårdvalssystem.

Beslutet att avbryta den pågående upphandlingen av primärvård Haga-Annedal, Göteborg: Godtagbara skäl har förelegat för att avbryta upphandlingen. De ovan redovisade lagförslagen och den inom VGR presenterade idéskissen är av direkt betydelse för den verksamhet som omfattas av aktuell upphandling. De olika förslagen har presenterats först efter anbudstidens utgång. Idéskissen har en bred politisk förankring i VGR och sannolikheten för att ett valfrihetssystem införs inom VGR i början av år 2009 är mycket stor. Förslagen och idéskissen innebär att avsevärt ändrade förutsättningar kommit att gälla för upphandlingen, inte minst i fråga om ekonomiska förutsättningar och kraven på att medborgarna ges en reell möjlighet att genom

sitt vårdval påverka primärvården. Starka skäl talar således för att vården står inför stora förändringar inom den närmaste tiden. Det kan på goda grunder antas att VGR kommer att ges en möjlighet att låta vårdtagare fritt välja vårdgivare bland de vårdgivare som VGR godkännt. Det kan även på samma grund antas att patienten kommer att ges en obligatorisk rätt att välja vårdgivare. Det är fråga om stora och genomgripande förändringar av landstingens verksamhet. När VGR den 29 maj 2008 avbröt upphandlingen skedde det just mot bakgrund av att det på goda grunder kunde antas att de politiska förutsättningarna och ambitionerna för att genomföra stora och genomgripande förändringar i VGR:s verksamhet var stora. Att binda upp sig i ett femårigt avtal, som inte överensstämmer med VGR:s nya politiska ambitioner av ett inom VGR enhetligt system för patientens fria val bland av VGR godkända vårdgivare, är inte rimligt. När upphandlingen påbörjades saknade VGR all kännedom om innehållet i såväl de statliga utredningarna som idéskissen. Om lagförslagen och idéskissen inte antas, kommer VGR givetvis att påbörja en ny upphandling i konkurrens. SH:s påstående att VGR, enligt § 82, avbrutit vissa upphandlingar medan andra har fullföljts är korrekt. VGR:s skäl är att de upphandlingar som avbrutits avser vård som ska ingå i det blivande VG Primärvård, dvs. vårdcentraler, barnavårdscentraler, mödravårdscentraler och jour. De upphandlingar som fullföljdes avser inte nyssnämnda verksamhetsområden utan sådana specialiteter som inte kommer att ingå i VG Primärvård. Sammanfattningsvis får det anses som sakligt godtagbara skäl att avbryta en pågående upphandling om det under den pågående upphandlingen framkommer omständigheter som talar för att VGR inte skulle ha valt att genomföra den påbörjade upphandlingen på det sättet om dessa omständigheter varit kända när upphandlingen påbörjades.

Beslutet att utnyttja del av optionen med Capio: VGR har i konkurrens, enligt LOU i dess lydelse före den 1 januari 2008, slutit ett upphandlingskontrakt med Capio som bl.a. ger VGR möjlighet att förlänga avtalet. Upp-

handlingskontraktet tecknades efter det att tilldelningsbeslut meddelats och tio dagar löpt. Rätten till förlängning är således upphandlad i enlighet med LOU. Den rätten har VGR utnyttjat i ett första steg med en förlängning på två månader med möjlighet till ett andra steg på ytterligare tre månader, dvs. en förlängning på sammanlagt fem månader av tolv möjliga enligt grundavtalet. Beslutet att utnyttja del av den avtalade optionen utgör inte någon upphandling och kan därför inte överprövas särskilt. Eftersom upphandlingskontrakt tecknats den 27 september 2006 ska ansökan såvitt avser beslutet att utnyttja del av den avtalade optionen avvisas. Sammanfattningsvis gör VGR gällande att det inte är möjligt att genom överprövning angripa en i konkurrens upphandlad förlängningsklausul efter det att upphandlingskontrakt slutits.

DOMSKÄL

Gällande bestämmelser m.m.

Lagen (1992:1528) om offentlig upphandling har upphört att gälla med verkan fr.o.m. den 1 januari 2008 och har ersatts av lagen (2007:1091) om offentlig upphandling. Enligt övergångsbestämmelserna till 2007 års lag ska dock 1992 års lag alltjämt tillämpas på upphandlingar som har påbörjats före ikraftträdandet. Vad gäller den avbrutna upphandlingen ska således 1992 års lag tillämpas, eftersom upphandlingen påbörjades före den 1 januari 2008.

Enligt 1 kap. 4 § i 1992 års lag om offentlig upphandling ska upphandling göras med utnyttjande av de konkurrensmöjligheter som finns och även i övrigt genomföras affärsmässigt. Anbudsgivare, anbudssökande och anbud ska behandlas utan ovidkommande hänsyn.

Av regeringens proposition (2008/09:29), Lag om valfrihetssystem (LOV), framgår bl.a. följande. Den föreslagna lagen reglerar vad som ska gälla för

Som skäl för att besluta om avbrytande av upphandlingen har VGR bl.a. åberopat regeringens proposition (2008/09:29), Lag om valfrihetssystem och VGR:s eget förslag till vårdvalsmodell, VG Primärvård. VGR gör gällande att de föreslagna ändringarna kommer att medföra stora förändringar för VGR:s hela primärvårdsverksamhet och för patienterna och att det därför inte är någon lämplig lösning att teckna ett avtal om vårdcentral vid Närsjukvårdsenheten i centrala Göteborg. Förslaget till lag om valfrihetssystem kommer emellertid att vara ett frivilligt verktyg för landsting och kommuner. Även om förslaget antas av riksdagen kommer VGR således att kunna välja om och när man vill använda sig av detta verktyg. Enligt länsrättens mening utgör de skäl VGR åberopat i sak inte sakligt godtagbara skäl för att avbryta upphandlingen. Beslutet den 29 maj 2008 att avbryta upphandlingen ska därför undanröjas och upphandlingen fortsätta enligt ursprunglig plan.

Av utredningen i målet framgår att VGR, i konkurrens enligt LOU, den 27 september 2006 har slutit ett upphandlingskontrakt med Capio som bl.a. ger VGR möjlighet att förlänga avtalet längst till den 31 december 2009. Med hänsyn till att upphandlingskontrakt föreligger kan länsrätten inte pröva denna upphandling. Inte heller beslutet att utnyttja optionen kan prövas med stöd av LOU. SH:s yrkande att länsrätten ska besluta att direktupphandling/avtalsskrivning mellan VGR och Capio inte får genomföras ska därför avvisas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (Dv 3109/1 B)

Rolf Samuelsson

de kommuner och landsting som vill konkurrenspröva kommunala och landstingskommunala verksamheter genom att överlåta valet av utförare av stöd, vård- och omsorgstjänster till brukaren eller patienten. Valfrihetssystem enligt den föreslagna lagen är ett alternativ till upphandling enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU) och kan tillämpas på bl.a. omsorgs- och stödverksamhet för äldre och för personer med funktionsnedsättning samt på hälso- och sjukvårdstjänster. Det står kommuner och landsting fritt att införa valfrihetssystem enligt LOV.

Utredning

Enligt avtal mellan VGR och Capio den 27 september 2006, om primärvård Haga – Annedal Göteborg, gäller avtalet t.o.m. den 31 december 2008 med rätt för VGR att förlänga avtalet med maximalt tolv månader.

Enligt ”Överenskommelse om förlängning av gällande vårdavtal” den 29 januari 2008 har Capio och VGR kommit överens om att förlänga gällande vårdavtal, med dess tidigare gjorda tillägg till och med den 28 februari 2009. Överenskommelsen innehåller även en option för Beställaren om ytterligare en förlängning på tre månader, från den 1 mars 2009 till och med den 1 maj 2009. Beställaren meddelar om optionen ska nyttjas senast den 1 november 2008.

Länsrätten gör följande bedömning

Avbrytande av en upphandling får ses som ett undantagsförfarande. När den upphandlande enheten väljer att påbörja en upphandling bör förfarandet vara så förberett att det med hög grad av sannolikhet kan leda till att någon av anbudsgivarna på de i förfrågningsunderlaget angivna grunderna får kontraktet. Kravet på förutsebarhet (transparens) förutsätter att den upphandlande enheten lämnar upplysningar om det som eventuellt kan leda till upphandlingens avbrytande.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga kammarrättens avgörande skall skriva till Regeringsrätten. Skrivelsen ställs alltså till Regeringsrätten *men skall skickas eller lämnas till kammarrätten.*

Överklagandet skall ha kommit in till kammarrätten *inom tre veckor* från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagande för det allmänna räknas dock från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagande infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommar-, jul- eller nyårsafton, räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande skall kunna tas upp i Regeringsrätten fordras att *prövningstillstånd* meddelas. Regeringsrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att talan prövas eller om det föreligger synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att grund för resning föreligger eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står kammarrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Regeringsrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande skall undertecknas av klaganden eller dennes ombud och inges i original samt innehålla;

1. den klagandes namn, personnummer/organisationsnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom skall adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till Regeringsrätten
2. det beslut som överklagas med uppgift om kammarrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet
3. de skäl som klaganden vill åberopa för sin begäran om att få prövningstillstånd
4. den ändring av kammarrättens beslut som klaganden vill få till stånd och skälen härför
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

